

L'impacte econòmic del temut coronavirus: ens hem de preocupar?

- Sens dubte, el coronavirus tindrà un impacte negatiu sobre l'economia xinesa i de la resta del món el 2020. En aquests moments, però, és molt complicat fer una estimació precisa d'aquest impacte.
- Una primera estimació indica que, si l'epidèmia assoleix el seu pic en el 1T, l'impacte sobre el creixement econòmic podria ser relativament contingut: -0,4 p. p. a la Xina i -0,2 p. p. a l'economia global.

Al final de desembre, les autoritats xineses van detectar l'existència d'un nou coronavirus (l'anomenat COVID-19) a la ciutat de Wuhan. Al gener, l'Organització Mundial de la Salut (OMS) va decretar una emergència sanitària global i els mercats financers es van veure sacsejats pel temor al fet que tingui un cost econòmic important. Fins a quin punt ens hem de preocupar per l'impacte econòmic del virus?

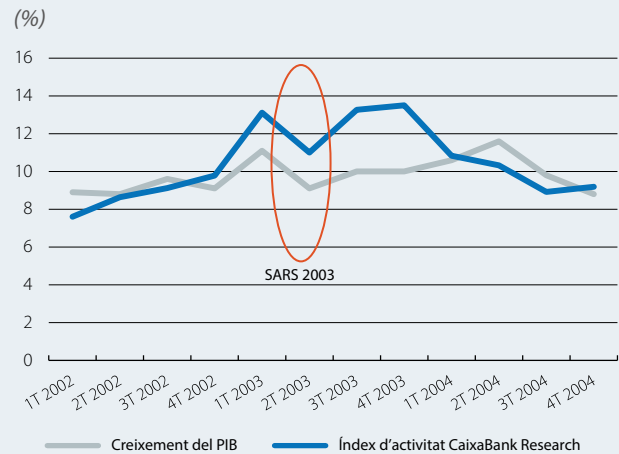
L'economia del coronavirus

A través de quins canals es podria produir aquest impacte negatiu sobre el creixement a la Xina i al món? Començant per la Xina, atesos els efectes del virus i la incertesa que l'acompanya, veurem una reducció significativa del consum de les famílies, vinculada al temor o a les restriccions que han imposat algunes autoritats a les anades a llocs públics (un patró que ja es va observar durant una altra epidèmia el 2003, amb una caiguda del creixement interanual de les vendes minoristes de 5,0 p. p. en els tres mesos amb més afectació). En paral·lel, la menor activitat econòmica associada a les restriccions a la mobilitat i l'augment de l'absentisme laboral són altres factors que poden erosionar l'economia. De fet, ja s'han observat disruptions d'aquest tipus, amb limitacions al turisme, amb la prolongació de les vacances de l'Any Nou Xinès, amb el tancament de comerços o amb els problemes en la producció per manca de subministrament per part dels proveïdors.

A nivell internacional, el menor flux de turistes xinesos, la reducció de les exportacions cap al gegant asiàtic, les disruptions en les cadenes de subministrament globals o, fins i tot, un grau de propagació del virus més enllà de la Xina (els números que presentarem en aquest article assumeixen que l'epidèmia se circumscriu, fonamentalment, a la Xina) són els principals canals que explicarien el peatge que podria pagar l'economia global.

Abans de posar xifres a aquestes disruptions, és important destacar que és molt complicat, en aquests moments, fer estimacions precises de l'impacte que tindrà el coronavirus sobre l'activitat econòmica global. Això dependrà, en bona part, de la capacitat de controlar el virus, la qual cosa, al seu torn, depèn de la gestió de la crisi sanitària, de la disponibilitat de vacunes, de la possibilitat de mutacions del virus i de si l'epidèmia s'estén a altres països.

Xina: impacte econòmic de la SARS el 2003



Font: CaixaBank Research.

Quantificació de l'impacte econòmic

Per dilucidar el possible impacte, és útil comparar l'epidemiològic actual del coronavirus amb el de la SARS (síndrome respiratòria aguda greu), un coronavirus originat a la Xina l'any 2003 que comparteix algunes similituds amb la situació actual. Aquest episodi anterior ens suggereix que aquests tipus de fenòmens poden tenir un cost econòmic gens menyspreable (amb un impacte que acostuma a ser contingut tant en el temps com en la geografia) i van seguits d'un rebot en l'activitat en els següents trimestres.

Així i tot, malgrat que es tracta d'una comparació útil per tenir un punt de referència, no és ni de bon tros conclouent: es tracta de malalties diferents, i l'estat i el pes en l'economia global de l'economia xinesa són molt diferents dels del ja llunyà 2003. De fet, el coronavirus actual és més contagiós que la SARS (al començament de febrer, el nombre d'afectats pel coronavirus ja triplicava els afectats per la SARS el 2003), la qual cosa suggereix que es podria estendre de forma més àmplia i empènyer les autoritats a restriccions més importants. No obstant això, presenta una taxa de mortalitat netament inferior (al voltant del 2%, en relació amb el 10% de la SARS). Així mateix, cal tenir en compte que la SARS va assolir el seu pic en termes de nombre d'afectats diaris amb força rapidesa, a l'abril del 2003 (l'OMS havia declarat l'emergència global el 12 de

març), però, a partir d'aquí, el ritme d'avanç es va desaccelerar i, al juliol, va deixar de ser una amenaça.

Si ens centrem ja en les xifres macroeconòmiques, l'impacte de la SARS sobre el PIB de la Xina es va concentrar en el 2T 2003, quan el creixement es va desaccelerar en 2,0 p. p. i va passar de l'11,1% en el primer trimestre al 9,1%, un alentiment molt semblant al que capturava el nostre índex d'activitat, que mesura, en temps real, l'evolució de l'economia a partir dels principals sectors econòmics. En el tercer trimestre d'aquell any, però, la taxa de creixement es tornava a recuperar, esperonada, en part, pels programes d'estímul fiscal i monetari. Tot i que existeixen diferents estimacions sobre l'impacte de la SARS sobre el creixement del conjunt de l'any, les magnituds acostumen a ser d'unes poques dècimes. De fet, l'informe de l'FMI de l'any següent parlava d'un impacte poc significatiu, situació gens estranya per a una economia que va acabar registrant un creixement del 10% aquell any.

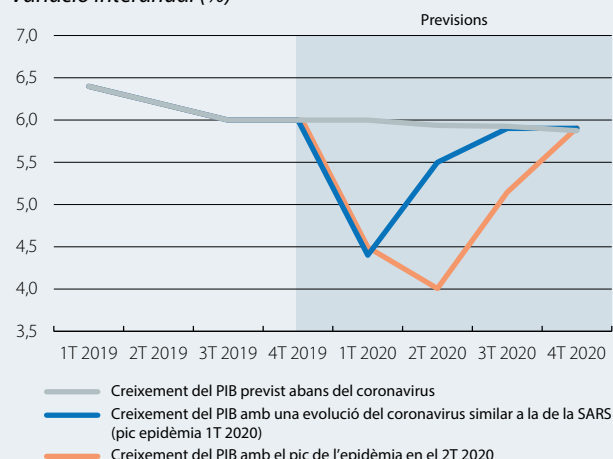
Si assumim que, igual que la SARS, el coronavirus assoleix el seu pic en el 1T 2020 i que perd força de llavors ençà, el cost en termes de creixement de PIB per a l'economia xinesa podria rondar els 0,4 p. p. Això representa una aturada total de l'economia en el primer trimestre (creixement del 0% en relació amb el trimestre anterior) i un rebot a partir del trimestre següent. En aquest escenari, que passa a ser la nostra previsió central, el creixement seria del 5,5%, en lloc del 5,9% previst amb anterioritat. No obstant això, si l'epidèmia es prolonga i no s'aconsegueix controlar-la fins al 2T, el creixement xinès del 2020 podria baixar fins a nivells propers al 5,0%.

Més enllà de l'impacte a la Xina, quin seria l'impacte sobre l'economia global? Si utilitzem les nostres estimacions sobre l'impacte d'una desacceleració xinesa sobre la resta del món,¹ l'impacte sobre el creixement global se situaria al voltant de 0,2 p. p., amb un efecte variable en funció del grau d'integració de cada economia amb l'economia xinesa.

No podem acabar l'article sense insistir en el fet que la incertesa sobre l'impacte del coronavirus és molt elevada. A nivell global, les repercussions haurien de ser una mica més intenses que les del 2003, ja que la Xina és una economia molt més integrada en l'economia global (en l'actualitat, representa el 17% del PIB global, en relació amb el 4% del 2003). A nivell intern, l'economia xinesa també té una estructura productiva molt diferent de la del 2003: el pes del consum privat és menor en l'actualitat (el 39% del PIB, en relació amb el 43% del 2003), la qual cosa, sumada a l'auge del comerç *online*, pot esmorteir, en certa manera, l'impacte negatiu del COVID-19. Ara bé, el missatge d'aquest article és clar: el coronavirus és un focus de risc

Xina: possible impacte del coronavirus

Variació interanual (%)



Font: CaixaBank Research.

important que tindrà impacte en les dades de creixement d'enguany. Per tant, és un fenomen que caldrà seguir molt de prop, i no solament des de les ciències mèdiques.

Javier Garcia-Arenas

1. Per a més detalls, vegeu el Focus «Xina: en la prosperitat i en l'adversitat», a l'IM06/2018.